

Bilmirəm, bu yaxşıdır, ya da pis. Sizdə isə...

- Məncə, biz Tanrıya etiraf edə bilmədiyimiz günahı keşisə etiraf edirik.

- Amma ən böyük günahımı danışaram sənə. Kristina. Sənin adın dodaqlarımda bir dua kimi səslənir.

- Danış, Sebastyan, danış. Dayanma.

- Bir dəfə mənə işdən ezamiyyətə yollamışdılar. Getdiyim yer balaca bir şəhər idi. Gecə oteldə ürəyim qadın istədi. Nə qədər eləsəm də, ötüşdürə bilmədim. Nömrə tapdım. Zəng vurdum. Evinə çağırıldı...

- Bu, günah deyil ki, Sebastyan...

- Sonrasına qulaq as... Getdim evə. Bir qadın vardı, mətbəxdə xəmir yoğururdu. Onu ayaqqabımı çıxardanda gördüm. Otağa keçdik, seviməyə başladım. Sonra dedim ki, o qadını da çağır, bizə baxsın, əlavə pul verərəm. Qız razı olmadı. Ordan çıxandan sonra özümü dünyanın ən əclaf adamı hesab etdim. Halbuki mən fahişənin evinə gedəndə şokalad aparacaq qədər nəzakətli idim.

- Bu günah deyil, fantaziya, Sebastyan. Çoxları belə edir.

- Bəlkə də, Kristina. Bəlkə də...

* * *

"Onları dinlədikcə yadıma keçən günlər düşür" deyirdim, amma o keçən günlər, əslində, elə hər bir anı ilə mənim yadımdadır. Sanki yaddaşımın əqrəbi sınıra qədər günün üzərində dayanıb və mənim bu sınıq yaddaşım gündə iki dəfə *alov saçlı qadını*, o günləri mənə xatırladır.

Hərbi çevriliş xəbərini Yunanıstanda aldım. Bir neçə gün sonra adımla axtarılda olanlar siyahısında gördüm. Bura saxta sənədlə gəlmişdim. Polisin məni tapmayacağına əmin idim. Yunan polisi türk həmkarları ilə çox həvəssiz əməkdaşlıq edir. Tezliklə müxtəlif yollarla ölkədən qaçmağı bacaran bir neçə nəfər də Afinaya gəldi. Hərbi çevriliş elə qəfil olmuşdu ki, heç cür özümüzlə gələ, baş verənləri anlaya bilmirdik. Elə bil bunların hamısı bir yuxuydu. Bir gün biz yuxudan oyanaraq Ankara küçələrində yenidən inqilabi vərəqələr paylayacaq, mitinqlər keçirəcək, fəhlələri, tələbələri təşkilatlandıracağıq.

Tez-tez Egey dənizinin sahilinə gedib vətənimə baxa-baxa içirdim. Həsret seanslarından təsəlli tapmaq əvəzinə daha çox ağrıyırdım. İçkinin hər qurtumunda, dənizin hər ləpəsində indi həbsxanada olan və heç şübhəsiz ki, ən ağır işgəncələrə məruz qalan *alov saçlı qadını* düşünürdüm. Bizim təşkilatda sevgi məsələləri, az qala, tabu idi. İnqilabçılar üçün sevgi və məhəbbət burjuva sentimentləri sayılırdı. (Kristina və Sebastyanın belə deyirdi yoxdur, bunu danışsam bəlkə də anlamazlar. Sanki bunlar hansısa ucuz romanın ağlasığmaz əhvalatıdır). Biz qızlara yox, xalqa aşiq olmalıydıq, bizim dostlarımız yox, yoldaşlarımız, sevgililərimiz yox, bacılarımız vardı. Dünyanın bütün sevgilərini inqilabın martən sobalarında əridib kapitalizmə qalxan düzəlmişdik. Biz insan sevgisinə deyil, xalqların dostluğuna inanırıq. O isə bunlarla razılaşırdı. Neçə dəfə mənə yalvarmışdı ki, gəl, təşkilatdan ayrılmaq, evlənmək, çıxmaq uzaqlara gedək. Amma böyük inqilabi missiya qarşısında ailə-uşaq yiyəsi olmaq mənə kiçik burjuva fərdiyyətçiliyi qədər bayağı gəlirdi.

Qarşı sahilə baxmaqdan bezib dostlarıma da demədən güc-bəla ilə kirayələməyə razı saldıqım balıqçı qayığı ilə Türkiyəyə yan aldım. Türkiyə sularına girməmiş uzaqdan hərbi katekləri görəndə arxaya qayıtmaqdan başqa əlac yoxuydu. Sabahısı gün sevgilimin polislə atışmada öldürüldüyü xəbəri gəldi. Adətən, həbsdə işgəncə ilə öldürülənlər barədə rəsmi məlumatlar bu cür verilir. Axı o sonumuzun belə olacağını demişdi, deyirdi, bilir. Onun ölümündən sonra mən təşkilata da ikrahla yanaşmağa başladım. İllər sonra Türkiyəyə qayıdana qədər də nə bir qadına "soni sevirəm" dedim, nə

də qəzet oxudum. Hər şey mənasını itirmişdi.

Kristina ilə Sebastyanla rastlaşmasaydım, bəlkə də mən dünyada sevgi adlı bir şeyin yenidən mövcud olacağını da inanmayacaqdım. Budur, saatlarla oturub ürəklərini bir-birlərinə açırlar, könüllərini kir-pasını təmizləyirlər. Bəlkə biz də belə ola bilərdik. Lakin bizim iki sözü-müzün biri "faşizm" idisə, o biri də heç şübhəsiz ki, "kapitalizm" idi. Bir saatdır gediblər, amma Kristinanın sevgi dolu səsi hələ də qulağımdadır. Bara gedim, bizim gəncdən soruşum görüm, niyə avstriyalılar öz dillərini qoyub almanca danışsınlar. Lakin bunu aydınlaşdırmaq mümkün olmadı, gənc artıq getmişdi. Festivalın başladığını da təkcə onun getməyindən yox, adamların seyrək olmasından da anlamaq olardı. İstədim şəhərə çıxıb bir az hava alım, küçələrin sıxlığı olacağını düşünüb vaz keçdim. Rom içib sərxoş olmaq və səhərdən bəri ürəyim çökən narahatlığı unutmaq istəyirdim. Tək qalan yaşlı barmen bekarçılıqdan "Hürriyyət" qəzetinin idman səhifəsini oxuyurdu. Məni görüb təklidən çıxan adam təbessümü ilə soruşdu:

- Nə içirsiniz?

- Rom ver mənə. Bol elə.

- Kola ilə qarışdırırsınız?

- Hə. Buz da at.

Barmen cəld içkini hazırlayıb qarşıma qoydu. Qəfildən ona yaraşmayan açıq-saçıqlıqla soruşdu:

- Sizcə, onlar yatırırlar?

"Onlar" deyəndə kimi nəzərdə tutduğum mənə aydın idi. Amma mən həqiqəti ona deyib-deməməkdə tərəddüd etdiyimdən vaxt qazanmaq üçün sual verməli oldum:

- Onlar kimdir?

- Onlar da. Bizim ingilis qızları...

- Yox, yatırırlar.

- Necə bildiniz?

- Bir dəfə Sebastyan demişdi ki, mən daha heç vaxt sirlərimi bölüşdüyüm, ürəyimə yaxın olan qadınla yatmayacam.

- Belə deyinsən...

- Mən yox, o elə dedi.

- Yaxşı deyib.

Ağzımı aqib salfetka istəməyə macal tapmamış qorxunc bir səsdən yuxarı rəflərə düzülmüş şüşələr yerə töküldü, bar masasındakı qədəhlər göyə tullanaraq çilik-çilik oldu, stullar aşdı, iri büllür çilçirəq zərblə tavana çırpılıb parçalandı. Çöldən insan nalələri, maşın siqnalizasiyalarının səsləri, qulaq batıran hay-küy gəlirdi. Barmen "zəlzələ, zəlzələ" dedi, amma bir inqilabçı bombaları sənsindən tanıyır. Və bunu anlayan kimi sürətlə küçəyə qaçıb onları axtarmağa başladım. İkinci bomba da elə bu anlarda, lap yaxınlımda partladı. Onun zərbə dalğası mənə kənara tullasa da, əlimlə üzümün qanını silib Kristina ilə Sebastyanı gözlərimlə arayırdım. İnsanlar hay-küylə hara gəldi qaçır. Onların üçüncü partlayışından, yoxsa ilk ikisindənmi qaçdıqları heç özlərinə də məlum deyildi. Bu qışqırıqlar, ürək dağlayan iniltilər, yerə yığılmış qan gölməçələri, gözə dəyən qopmuş ayaqlar, qollar adamı dəli edə bilərdi. Bu qiymətdə belə gözüm onları gəzirdi. Tanışlarımdan soruşub rabitəsiz cavablar alırdım. Hamı öz hayında idi. Bir anda gözümlə qaraldı. Ətrafdakı hamı və hər şey ağaclar, işıq dirəkləri gözümə *alov saçlı qadın* kimi göründü. Hotta kiminsə ayağına dəyib qarşıma diyirlənən kəşik baş da mənə Onun kimi baxdı. Yerə oturub gözlərimi yumdum, üstümdən adamlar keçir, ayaqlarıma, qollarıma zərbələr dəyirdi. Ayağa qalxmağa halım yoxuydu. Bir neçə dəqiqə sonra gözlərimi açanda Sebastyanla Kristinanı gördüm. Əl-ələ yapışmışdılar və heç zaman bir-birlərindən ayrılma bilməyəcəkdilər. Bu an üçüncü bomba elə bil qarımda partladı. Onun zərbindən dünya üstümə uçdu. Xarabalığın altında qaldım. Uzaqda heç kimin söndürməyə macal tapmadığı bir mahnı səslənirdi: "Səni məndən alan dünya bir də geri verərmi?"

İyul-avqust

2016